

Frivillighetsregisternemnda

Vedtak i Frivillighetsregisternemnda 27. januar 2020

Sak

2019/0619 Den Evangelisk Lutherske Frikirke Søndre Presbyterie – org.nr. 992 798 416 – klage over vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret

Til stede: Leder Elisabeth Wittemann, Åse Gustavsen, Ingjald Sørhøy, Bernard Enjolras og Stian Slotterøy Johnsen

Sakens bakgrunn

Den Evangelisk Lutherske Frikirke Søndre Presbyterie (heretter klager eller Søndre Presbyterie) sendte melding 10. juli 2019 om nyregistrering i Frivillighetsregisteret.

Frivillighetsregisteret besluttet i vedtak 14. august 2019 å nekte registrering. Vedtaket var begrunnet med at klager ikke er å anse som en forening. Det ble vist til at klager ikke synes å være en egen juridisk person eller å ha medlemmer.

Frivillighetsregisterets vedtak ble påklaget 22. august 2019. Klager anfører at medlemmene i presbyteriet er de samme som i alle frikirkemenighetene i Agder, og at disse også betaler kontingent til presbyteriet. Klager anfører videre at vilkårene i frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4 er oppfylt da klager driver ideell virksomhet og mange utenom styret yter arbeidsinnsats uten betaling. Klager har også vist til at andre presbyterier er registrert i Frivillighetsregisteret. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Frivillighetsregisteret har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 4. oktober 2019 til Frivillighetsregisternemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget er lov 29. september 2007 om register for frivillig virksomhet (frivillighetsregisterloven).

Av frivillighetsregisterloven § 4 første ledd, jf. § 3, fremgår det hvilke organisasjonsformer som kan bli registrert i Frivillighetsregisteret:

- «a) ikke-økonomisk (ideell) forening,
- b) alminnelig stiftelse som ikke foretar utdelinger, eller som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet,

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- c) næringsdrivende stiftelse som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet,
- d) aksjeselskap som utelukkende foretar utdelinger til frivillig virksomhet.»

Det følger av frivillighetsregisterloven § 15 første ledd at dersom registerføreren finner «at vilkårene for registrering av en enhet i frivillighetsregisteret ikke foreligger, eller de meldte opplysningene er så utydelige eller uklare at det ikke er mulig å fastslå hvordan de skal forstås, skal registrering nektes».

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Frivillighetsregisternemndas vurdering

Søndre Presbyterie sin klage gjelder Frivillighetsregisteret sitt vedtak om å nekte registrering i Frivillighetsregisteret.

Det er bare organisasjonsformene forening, stiftelse eller aksjeselskap som kan bli registrert i Frivillighetsregisteret. For å kunne bli registrert må derfor Søndre Presbyterie oppfylle kravene til organisasjonsformen forening.

Hva som i juridisk forstand er en forening, er ikke lovfestet. I forarbeidene til frivillighetsregisterloven er det vist til at det er et grunnkrav at flere personer eller andre rettssubjekter utøver en virksomhet rettet mot et felles formål, og at en forening typisk har medlemmer, noe som skiller den fra stiftelsene, jf. NOU 2006: 15 side 31-32. Det er videre lagt til grunn at et karaktertrekk ved foreninger er at de er selveiende. Foreninger kan være både åpne og lukket for allmennheten.

Søndre Presbyteriet er i reglementet som er innsendt, definert som et «tilsynsorgan i Den Evangelisk Lutherske Frikirke». Tilsvarende definisjon av et presbyterium er angitt i forfatningen til Den Evangelisk Lutherske Frikirke § 10.

Det fremgår videre av reglementet til Søndre Presbyterium at «[m]enighetene representeres i presbyteriet av sine forstandere og av eldste i forhold til medlemstallet (...)» og at «[d]ersom noen av menighetens representanter i presbyteriet i løpet av perioden slutter i sin tjeneste som forstander eller eldste i menigheten, velger menigheten nye representanter for disse».

Ut over dette er det ikke innsendt dokumentasjon om hvem som er medlemmer, hva som er medlemmenes eventuelle rettigheter eller plikter eller liknende.

Søndre Presbyterie har i klagen vist til at de i tillegg til funksjonen som tilsynsorgan har andre oppgaver. Det er vist til at de har delt ut økonomiske midler til den enkelte menighet til frivillig arbeid, samt at de har forvaltet et mindre fond; Didrik Andersens hjelpefond. Det er likevel uklart for Frivillighetsregisternemnda hvilken status og organisasjonsform klager kan anses å falle inn under. Frivillighetsregisternemnda finner derfor at de meldte opplysningene er så utydelige eller uklare at det ikke er mulig å fastslå hvordan de

skal forstås. Det er dermed ikke tilstrekkelig sannsynliggjort at klager oppfyller vilkårene som registreringsenhet i frivillighetsregisterloven § 4 første ledd, og Frivillighetsregisternemnda slutter seg til Frivillighetsregisterets vurdering av at registrering må nektes, jf. frivillighetsregisterloven § 15 første ledd.

Frivillighetsregisternemnda finner etter dette ikke grunn til å gå inn på hvorvidt klager kan anses som en selvstendig juridisk person.

Klager har anført forskjellsbehandling under henvisning til at andre presbyterier er registrert i Frivillighetsregisteret. Til dette har Frivillighetsregisteret opplyst at det har skjedd en innskjerping i praksis hva gjelder kontroll med sammenslutningers organisasjonsform, og det er vist til at også Nordre Presbyterium ble nektet registrert i 2019.

Et forvaltningsorgan har adgang til å endre praksis med virkning frem i tid, når det er saklig grunn til det. Frivillighetsregisteret har vist til at den tidligere praksisen ikke innebar en tilstrekkelig grundig kontroll med sammenslutningers organisasjonsform. En praksisendring som sikrer at vedtakene fattes i tråd med det som er lovens krav, er saklig begrunnet. Nektingsvedtaket innebærer dermed ikke usaklig forskjellsbehandling.

Konklusjon

Frivillighetsregisternemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Frivillighetsregisterets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk